

In de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid bestond bij enkele fracties de behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de op 26 september 2023 ontvangen Geannoteerde Agenda Formele Raad WSBVC van 9 oktober 2023 (Kamerstuk 21 501-31, nr. 723).

De voorzitter van de commissie,
Kuzu

De adjunct-griffier van de commissie,
Meester-Schaap

Inhoudsopgave

- I **Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie**
- II **Antwoord/Reactie van de Minister**

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Formele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid (WSBVC) van 9 oktober 2023. Deze leden hebben hierover enkele verdiepende vragen.

EU-voorstel Richtlijn verbetering van Arbeidsvoorwaarden bij Platformwerk

De leden van de VVD-fractie vragen hoe groot de Minister de kans acht dat er nog tijdens de huidige Europese Unie (EU-)bestuursperiode een akkoord wordt bereikt op de richtlijn Platformwerk?

Beleidsdebat Europees Semester

De leden van de VVD-fractie vragen of de Minister met betrekking tot het Werkprogramma van de in 2024 inkomende Europese Commissie wensen heeft voor initiatieven op EU-niveau die kunnen bijdragen aan een rechtvaardige digitale transitie? Welke wensen zijn dit en zou de Minister dit kunnen toelichten?

Raadsaanbeveling over de randvoorwaarden voor de sociale economie

De leden van de VVD-fractie vragen zich af wat de werkbare definitie van «sociale economie» is en wat dit voor Nederland betekent. Deze leden vragen ook hoe dit in andere landen geregeld is en of er «best practices» zijn waar Nederland van kan leren.

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de stukken ten behoeve van de Formele Raad van 9 oktober. Deze leden hebben wel nog enkele vragen.

De leden van de D66-fractie zijn verheugd dat de trilogie ten aanzien van het richtlijnvoorstel Platformwerk begonnen is. Wel zijn deze leden wat bezorgd over het tempo van de onderhandelingen. Denkt de Minister dat er nog deze bestuursperiode een akkoord bereikt zal worden?

Ten aanzien van de herziening coördinatieverordening sociale zekerheid ondersteunen de leden van de D66-fractie het standpunt van Nederland volledig. Wel zijn deze leden benieuwd naar de verwachte steun van andere lidstaten op dit punt voor het Nederlandse standpunt. Opereert Nederland hier in isolement, of wordt er samengewerkt met gelijkgezinde lidstaten?

Ten aanzien van het beleidsdebat over het Europees Semester en de impact van nieuwe technologieën, willen de leden van de D66-fractie benadrukken dat dit een cruciaal onderwerp is voor de toekomst van de Europese economie. Daarnaast zijn deze leden geïnteresseerd in mogelijke ideeën of wensen van de Minister ten aanzien van (al dan niet wetgevende) initiatieven op EU-niveau die kunnen bijdragen aan een rechtvaardige digitale transitie.

Wat betreft de raadsconclusies ten aanzien over mentale gezondheid en precair werken, zijn de leden van de D66-fractie het eens met de bevindingen en deze leden vinden dit een belangrijk onderwerp. Wat zij nog missen in de analyse is aandacht voor specifiek jongeren, waar deze problemen extra vaak spelen. Zij verzoeken de Minister dus ook om dit in te brengen. Ook wat betreft de raadsconclusies over sociale bescherming voor zelfstandigen delen voornoemde leden de inzet.

Wat betreft de raadsaanbeveling over de randvoorwaarden voor de sociale economie hebben de leden van de D66-fractie nog wel wat vragen. Zo lezen deze leden in de geannoteerde agenda vooral terug op welke punten de tekst ten faveure van Nederland is aangepast. Zij zijn echter ook benieuwd op welke punten dit niet gebeurd is en waar nu nog de grootste twijfelpunten zitten. Ook begrijpen zij dat het begrip sociale economie in andere landen op een andere maar vooral frequentere manier in het debat gebruikt wordt. Zou de Minister dit wat meer toe kunnen lichten, evenals of dit begrip en de raadsaanbeveling nog inspiratie bieden voor het Nederlandse beleid?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie maken gebruik van de gelegenheid tot het stellen van vragen naar aanleiding van de geannoteerde agenda voor de Formele Raad WSBVC van 9 oktober 2023.

De leden van de CDA-fractie lezen dat de trilogie over het richtlijnvoorstel Platformwerk van start zijn gegaan en vervolgd worden op 3 oktober a.s. Kan de Minister aangegeven waarom de onderhandelende partijen eerst vooral focussen op het onderwerp algoritmisch management en waarom het inroepbaar rechtsvermoeden van werknemerschap dat beoogt schijnzelfstandigen onder platformwerkers een werknemersstatus en bijbehorende sociale rechten te geven nog niet op de agenda staat? Hoe groot acht de Minister de kans dat er nog tijdens de huidige EU-bestuursperiode een akkoord wordt bereikt op de richtlijn Platformwerk?

De leden van de CDA-fractie constateren dat een belangrijk deel van de agenda van de Formele Raad WSBVC in het teken staat van Europese Semester-onderwerpen. Het is gebruikelijk dat het voorstel is om de richtsnoeren ongewijzigd te laten, onder andere omdat de bedoeling is dat lidstaten hierbij van elkaar leren en elkaar ook inspireren om op nationaal en EU-niveau tot sociale zaken en werkgelegenheid (SZW-)beleid te komen waarmee de sociale en werkgelegenheidsdoelstellingen van de EU (op het gebied van arbeidsparticipatie, sociale bescherming en scholing) behaald kunnen worden. Kan de Minister aangeven welke lessen Nederland hier geleerd heeft en of er ontwikkelingen in andere landen zijn waar we in Nederland mogelijk in de toekomst ook mee te maken krijgen? Kan de Minister aangeven op welke punten andere landen juist naar Nederland kijken en geïnspireerd raken om zaken van het Nederlandse (deels) beleid over te nemen?

De leden van de CDA-fractie lezen dat er dit jaar specifiek gericht wordt op de impact van nieuwe technologieën op arbeid: op weg naar een rechtvaardige digitale transitie. Welke ideeën heeft de Minister hierbij en waar zal het Nederlandse beleid zich op focussen? Eind 2024 treedt een nieuwe Europese Commissie aan met een nieuw werkprogramma dat een grote invloed zal hebben op de EU-beleidsagenda voor de vijf jaar die volgen. Welke wensen zijn er vanuit Nederland voor (al dan niet wetgevende) initiatieven op EU-niveau die kunnen bijdragen aan een rechtvaardige digitale transitie?

De leden van de CDA-fractie hebben een aantal vragen over de Raadsaanbeveling versterken kader Sociale Economie. Hoe kijkt de Minister aan tegen het begrip «sociale economie». De voorliggende (niet-bindende) aanbeveling geeft lidstaten handvatten om door stimulerend beleid en regelgevingskaders activiteiten in de sociale economie te stimuleren en te vergemakkelijken. Op welke manier kan in Nederland hier invulling aan gegeven worden?

De leden van de CDA-fractie lezen dat een tweede beleidsdebat van de Raad gaat over consolidatie en versterking van de socialezekerheidsstelsels in de EU-lidstaten. De Minister geeft in de geannoteerde agenda aan dat zij dit beleidsdebat onder meer wil benutten om (nogmaals) te benadrukken dat het huidige herzieningsvoorstel voor Verordening 883 coördinatie sociale zekerheid, naar haar mening niet bijdraagt aan de gewenste modernisering ervan – en dat ze de Commissie (opnieuw) wil oproepen tot een reflectieperiode zodat deze een geheel nieuw wijzigingsvoorstel kan formuleren. Verwacht de Minister dat andere lidstaten tijdens de Raad haar oproep zullen steunen? Zijn hier indicaties van? Probeert Nederland op dit punt met gelijkgezinde lidstaten op te trekken?

De leden van de CDA-fractie lezen dat er tijdens de Raad de drie sets Raadsconclusies voorliggen ter instemming. Welke belangrijke aandachtspunten voor specifiek Nederland ziet de Minister in deze drie Raadsconclusies?

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de stukken en agendapunten die toebehoren aan het schriftelijk overleg over de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid.

Inzet Nederland beleidsdebat

De leden van de BBB-fractie hebben een vraag over de inzet van Nederland aangaande digitalisering. De Minister schrijft dat het van groot belang is om verder in te zetten op digitale vaardigheden zodat de volledige samenleving kan meekomen in het proces van digitalisering en automatisering. Deze leden vragen daarbij of er ook voldoende aandacht is voor mensen die onvoldoende kunnen meekomen met digitalisering. Zij zijn van mening dat het van belang is om te waarborgen dat burgers ook op een niet-digitale wijze kunnen blijven participeren in de samenleving. Het gebruik van contant geld is daar een voorbeeld van. Zij vragen daarom aan de Minister om deze kwesties onder de aandacht te brengen.

Fiche: Raadsaanbeveling sociale economie

De leden van de BBB-fractie hebben tevens kennisgenomen van de aanbevelingen die gericht zijn op het stimuleren van de sociale economie. De Europese Commissie definieert de sociale economie als alle particuliere entiteiten zoals verenigingen, stichtingen, maatschappelijke

ondernemingen die een maatschappelijk probleem oplossen waarbij winst ondergeschikt is aan sociale- en/of milieudoelstellingen. Het valt deze leden op dat er gesproken wordt van mogelijk extra positieve stimulans voor een selecte groep bedrijven die een maatschappelijk probleem zou oplossen. Zij vragen of de Minister van mening is dat bedrijven per definitie een maatschappelijk probleem oplossen door goederen en diensten te leveren aan de samenleving, en of het genereren van winst voor de economie en schatkist ook gezien kan worden als essentiële bijdrage.

De mogelijke tendens naar het belonen van een selecte groep bedrijven op basis van sociale prestaties vinden de leden van de BBB-fractie om politieke redenen zorgelijk. Deze leden vragen of de Minister deze tendens ziet en zo ja, hoe zij daarop reageert.

De leden van de BBB-fractie waarderen de inzet van het kabinet voor een minder dwingend dan wel specifiek beleid inzake de aanbevelingen.

II Antwoord/Reactie van de Minister